

★ኢንፎርሜሽን

Center for Multilingual Multicultural Education and Research

http://www.tufs.ac.jp/blog/ts/g/cemmer/2011/03/post_172.html

Google Crisis Response

<http://www.google.com/intl/en/crisisresponse/japanquake2011.html#resources>

ቶክዮ ኤሌክትሪክ ሃይል (TEPCO) <http://www.tepco.co.jp/en/index-e.html>

ኤሌክትሪክ የሚጠፋበት ሰዓትና ቦታ ለማወቅ <http://inferno.soutan.net/power/search>

NHK ሬዲዮ

(እንግሊዝኛ) <http://www3.nhk.or.jp/nhkworld/english/radio/program/index.html>

(16ቋንቋ) <http://www3.nhk.or.jp/nhkworld/english/radio/program/16lang.html>

The Japan Times <http://www.japantimes.co.jp/news/quake.html>

NPO አገር አቀፍ አማካሪ የተለያዩ ባህል አብሮ ለመኖር <http://eqinfojp.net/>

መሬት መንቀጥቀጥ ለተፈጠረበት ወቅት አስቸኳይ ማኑኦል(ቶክዮ የውጭ ቋንቋዎች ዩኒቨርሲቲ)

<http://nip0.wordpress.com/>

FM ዋይዋይ (ለተገባው ውጭ ዜጎች) <http://www.tcc117.org/fmyy/index.php>

★ስለኒኩሊየር ሃይል ማመንጫ ጣቢያ

በ11 ቀን የጃፓን መንግስት መልቀቅ ያለበት ሠፈር የሚለውን አስተካከለ:: ከፋኩሺማ አንደኛ ኒኩሊየር ሃይል ማመንጫ ጣቢያ እንደተለካው ርቀት ከዚህ በታች እንደተጻፈው ባስቸኳይ አደጋ ጊዜ ማድረግ ያለብዎ ነገር ይለያያል::

■ከጣቢያው 20km ውስጥ

የመልቀቅ ትእዛዝ (避難指示 hinan shiji) / ወዲያውኑ መልቀቅ አለብዎ::

■ከጣቢያው 20km እስከ 30km ውስጥ ሆኖ ብዙ radioactive material የሚገኝበት ሠፈር

እንዲለቀቅ የታቀደው ሠፈር (計画的避難区域 keikakuteki hinan kuiki) / ባንድ ወር ውስጥ መልቀቅ እንዲችሉ ያዘጋጁ:: ካንድ ወር በኋላ መልቀቅ ያለብዎ ሠፈሩ ፋኩሺማ-ኬን ጸታኦ-መራ፤ ናሚኤ-ማቺ፤ ኢይታቴ-መራ፤ የካዎማታ-ማቺ ግማሽ፤ የሚናሚሶውማ-ሺ ግማሽ ናቸው::

■ከላይ ያልተጠቀሰ ሆኖ ከጣቢያው 20km እስከ 30km ውስጥ

ላስቸኳይ ጊዜ የመልቀቅ ዝግጅት የሚደረግበት ሠፈር (緊急時避難準備区域 kinkyuuji hinan jumbi kuiki) / አሁን ወዲያውኑ መልቀቅ ባያስፈልግዎም ባስቸኳይ አደጋ ጊዜ መቼም ወዲያውኑ መልቀቅ እንዲችሉ ያዘጋጁ::

* ከኒኩሊየር ሃይል ማመንጫ ጣቢያው ምን ያህል ርቀት እንዳለ የሚያሳይ ካርታ

* ማጣቀሻ መረጃ/ኒሆንኬይዳይ ጋዜጣ

«ከ Radioactive material ራስዎን ለመጠበቅ ቢደረግ የሚገባ ጥንቃቄ» የሚለው ኪዚህ በታች ስለሚገኝ ያንብቡ። በተረፈ ከማመንጫው ጣቢያ ቢርቁ ይበልጥ የ Radioactive material ተጽእኖ ያንሳል ይባላል። ባሁን ወቅት «በተለያዩ ካንቶ አካባቢዎች ከተለመደው ብዙ የሆነ ጨረር ታይቶዋል» ተብሎ በዜና እየተነገረ ሲሆን በየትኛውም ቦታ ቢሆን ብዛቱ ጥቂት ስለሆነ ጤና አይጉዳም ተብሎ ይነገራል።

ከ Radioactive material (ጨረር የሚያወጣ ንጥረ ነገር) ራስዎን ለመጠበቅ ቢደረግ የሚገባ ጥንቃቄ (ከሮሚክ-ሪ ጋዜጣ የተጠቀሰው)

①ጨረርን መከላከል ②ከጨረሩ ምንጭ መራቅ ③በጨረር የሚጋለጡበት ሰዓት ማሳነስ፤ እነዚህ ሰዓት ነገሮች ናቸው ወሳኝ የሆኑት።

«ቤት ውስጥ መሆን አለብዎ» ከተባሉ፤ Radioactive material ያለው የውጭ ነፋስ እቤት ውስጥ እንዳይገባ በርንና መስኮትን በደንብ ይዝጉ። በኤር ኮንዲሽነርና በንፋስ ማራገቢያ እንዳይጠቀሙበት።

ቤትን ለመልቀቅ ወደ ውጭ ሲወጡ፤ Radioactive material ካፍንጫና ካፍ ሰውነት ውስጥ እንዳይገባ ቢያደርጉ ይገባል። በውሃ በረጠበ ፎጣ አፍንጫዎንና አፍዎን ቢሸፍኑ ጥሩ ነው።

ሌላው ደግሞ ለንፋስ አቅጣጫ ጥንቃቄ ያስፈልጋል። በተቻለ መጠን ከጨረሩ ምንጭ በሚመጣ ንፋስ እንዳይጋለጡ ይጠንቀቁ።

ከውጭ ቤት ውስጥ ሲገቡም ጥንቃቄ ለማድረግ ያስፈልጋል። ልብስዎ በ Radioactive material ሊበከል ይችላል። እቤት ውስጥ የተበከለ ልብስ ሳያስገቡ ከበር ፊት (ውጭ) አውልቀው ወዲያውኑ ፊስታ ውስጥ በማድረግ ይሰሩት። ሰውነትዎ ደግሞ ወዲያውኑ ሻወር ቢታጠቡ ጥሩ ነው።

ስለ Radioactivity አዲስ መረጃ አንድ ላይ የባለሥልጣን መንግስታዊ ዌብ ሳይት (ጃፓንኛ፣ እንግሊዝኛ፣ ኮሪያኛ፣ ቻይንኛ፣ ፖርቹጊዝኛ፣ ታይኛ፣ ቪትናምኛ፣ ኢንዶኔዥያኛ) <http://eq.wide.ad.jp/index.html>

Center for Multilingual Multicultural Education and Research

http://www.tufs.ac.jp/blog/ts/g/cemmer/2011/03/post_172.html

★ስለውሃ ብክለት

በ3ኛ ወር 23 ቀን ቶክዮ ከተማ የ Radioactive material ተጽእኖ ስላለ «እድሜው 1 ዓመት የማይሞላ ሕጻን ልጅ የቧንቧ ውሃ አይጠጣ» ብሎ ተናገረ። ነገር ግን የጃፓን ህጻናት ህክምና ማህበሮች እንደሚሉት ባሁን ወቅት (በ3ኛ ወር 24 ቀን) «የቧንቧ ውሃ ቢጠጣም በጤንነት ላይ ተጽእኖ የማኖር አጋጣሚ በጣም ጥቂት ነው። ይልቁንም ድርቀት እንዳይኖርበት በደንብ ውሃ መውሰድ አለበት። » ብለው ያሳስባሉ።

እርግዝ ላይ ያለች እና ልጅን የምታጠባ ሴት ጥንቃቄ ማድረግ ያለባት ነገር

- (1) ልጅን በማጥባት የምታሳድጊ ከሆነ የምትበደን ምግብ ምንም ሳትከለክይ ማጥባትን እንድትቀጥይ።
- (2) ለዱቄት ወተት በማእድን ውሃ (ሃይላንድ ውሃ) የምትጠቀሙበት ከሆነ አፍላሽ ከቀዘቀዘ በኋላ እንድትጠቀሙበት። ለምሳሌ ከውጭ የገባ ብዙ ማእድን ያለው ውሃ (hard water) ለህጻናት ሊከብድባቸውም ስለሚችል የቧንቧ ውሃ ይሻላል።
- (3) ምግብ (baby food) መብላት የሚችል ህጻን ልጅ ከምግቡም ውሃ መውሰድ ስለሚቻል የዱቄት ወተት ብዛት

ቢቀንስም ችግር የለም።

(4) በዱቄት ወተት ብቻ የምታሳድጊ ከሆነ እና ሌላ ውሃ ማግኘት የማትችይ ከሆነ በባንባ ውሃ ተጠቀሟቸው።

የጃፓን ሕጻናት ህክምና ማህበር <http://www.jpeds.or.jp/tohoku-j.html>

★ስለኤሌክትሪክ መጥፋት

የኤሌክትሪክ ሃይል እጥረት እንዳለ ስለሚገመት ለተወሰነ ጊዜ በፕሮግራም ኤሌክትሪክ እንዲጠፋ ታቅዷል።

ሆኖም እቅድ ሊለወጥም ስለሚችል ዜና እና የሰፈርዎ ማስተዋዊያ አስተውለው ያዳምጡ።

ሰፈርዎ በየትኛው ግራፕ እንደሆነ ማዘጋጃ ቤትን ወይም ጎረቤቶቻችን ይጠይቁ።

አጠያየቅ «መብራት እንደሚጠፋ ሰምቼ ያለሁ። ሰፈራችን በየትኛው ግራፕ ነው? መቼ ነው የሚጠፋው?»

ሌላው ደግሞ ብዙም በኤሌክትሪክ እንዳይጠቀሙበት እናሳስባለን።

Tokyo-Electric Power (TEPCO) <http://www.tepco.co.jp/en/index-e.html>

ኤሌክትሪክ የሚጠፋበት ሰዓትና ቦታ ለማወቅ <http://inferno.soutan.net/power/search>

The Japan Times "Rolling blackouts set for nine prefectures"

<http://search.japantimes.co.jp/cgi-bin/nn20110314a2.html>

★ስለሚቀጥል መንቀጥቀጥ

ካሁን በኋላም ይንቀጠቀጣል። ሊወድቅ ወደሚችል ቦታ ወይም ወደሌላ አዳገኛ ቦታ እንዳይቀርቡ።